

На основу члана 29. став 2. Закона о Националном оквиру квалификације Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 27/18, 6/20 и 129/21 – др.закон), члана 17. став 1. и члана 24. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 74/12 – исправка УС, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др.закон),

министар просвете, науке и технолошког развоја доноси

РЕШЕЊЕ

О УСВАЈАЊУ СТАНДАРДА КВАЛИФИКАЦИЈЕ „ТЕХНИЧАР ДИЗАЈНА ТЕКСТИЛА, ОДЕЋЕ И СЦЕНСКОГ КОСТИМА“

1. УСВАЈА СЕ стандард квалификације „Техничар дизајна текстила, одеће и сценског костима“, који је одштампан у Прилогу 1. овог решења и чини његов саставни део.
2. Ово решење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије – Просветном гласнику”.

Број: 611-00-00609/2022-18

У Београду, 27. јуни 2022. године

ПРВИ ПОТПРЕДСЕДНИК
И МИНИСТАР

Бранко Ружић

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	ТЕХНИЧАР ДИЗАЈНА ТЕКСТИЛА, ОДЕЋЕ И СЦЕНСКОГ КОСТИМА
---------------------	--

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
КЛАСНОК ¹ / ISCED-F 2013	0212 Модни и индустријски дизајн и дизајн ентеријера
Ниво НОКС -а ²	4
Ниво ЕОК-а ³	4
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	4 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а - основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање. Положен пријемни испит из цртања, сликања и вајања. ⁴
Облици учења	- Формално образовање
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил;

РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА	
Проходност у систему квалификација	-Ниво 5 НОКС-а; -Ниво 6 НОКС-а (подниво 6.1 и 6.2); -Ниво 7 НОКС-а (подниво 7.1)
Занимање	3432.09 Технички дизајнер текстила 3435.09 Позоришни костимограф
Стандард занимања ⁵	-

¹ Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС- у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

² Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³ Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴ На основу: Правилника о упису ученика у средњу школу („Службени гласник РС”, број 42/2022)

⁵ До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Техничар дизајна текстила, одеће и сценског костима са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, чл.50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развој и усвајање стандарда квалификације Техничар дизајна текстила, одеће и сценског костима.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис
квалификације

Техничар дизајна текстила, одеће и сценског костима учествује у планирању и реализацији пројеката у области модног и индустријског дизајна и дизајна сценског костима, обликује и презентује предлог решења дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима, те припрема техничка решења за производњу тканина, текстилних производа и модних одевних предмета.

Обучен је да: скицира предлог решења дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима, према предлогу тима или према сопственој замисли; користи традиционалне технике или одговарајући апликативни софтвер за обликовање и разраду решења дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима; креира ауторске илустрације, слике, скулптуре и декоративне елементе од текстила самостално бирајући материјал и технику; слика и штампа на уникатним производима од текстила, модним одевним предметима и сценском костиму; израђује техничку припрему у складу са одговарајућом технологијом производње тканина, текстилних производа и модних одевних предмета, те учествује у изради сценског костима и прототипа/модела модних одевних предмета; припрема презентације предлога решења дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима, те континуирано истражује могућности за развој своје каријере у области модног и индустријског дизајна и дизајна сценског костима.

Вешто комуницира у различитим контекстима и делотворно на једном страном језику, активно доприноси неговању културе изражавања. Продуктивно примењује математичке моделе, техничка и технолошка знања и информационо-комуникационе технологије (ИКТ) у решавању проблема; ефикасно учи, усавршава се и развија своју каријеру; активно учествује у иницирању и реализацији пројеката који доприносе добробити заједнице и одрживом развоју.

Активно доприноси неговању толеранције, људских права и културне традиције и баштине, у различитим социјалним контекстима; одговоран је према сопственом здрављу и спреман да се укључи у активности усмерене ка очувању окружења у којем живи и ради.

Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција, техничару дизајна текстила, одеће и сценског костима омогућава запошљавање и наставак школовања.

Компетенције

- Планирање и организација сопствених активности на дизајну текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима, у оквиру пројеката из области модног и индустријског дизајна и дизајна сценског костима;
- Обликовање решења дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима;
- Припрема техничких решења за производњу тканина, текстилних производа и модних одевних предмета;
- Промовисање решења дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима и развијање каријере у области модног и индустријског дизајна и дизајна сценског костима;
- Кључне компетенције;⁶

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:**Знања**

- опише репрезентативне креативне и уметничке праксе кроз епохе имајући у виду примену ликовне уметности у обликовању текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима;
- пореди различите приступе, технике и технологије у дизајну текстила и модних одевних предмета повезујући их са друштвеним, културним, економским и технолошким развојем;
- објасни улогу и значај дизајна текстила у модном дизајну, сценским уметностима и у декорисању ентеријера;
- објасни фазе процеса дизајнирања штампаног и тканог текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима;
- опише задатке и правила понашања и комуникације у пројектном тиму и у раду са клијентима;
- опише актуелне трендове у дизајну текстила и модном дизајну и образложи повезаност иновативних технологија у производњи и дизајну текстила, текстилних производа и модних одевних предмета, као и значај рационалног коришћења материјала;
- наведе факторе који утичу на квалитет дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима;
- опише врсте цртежа и слика према техници и намени;
- објасни на примерима елементе и принципе компоновања, принципе дизајна, перспективу, пропорције, поступке стилизације и трансформације облика;

⁶ На основу: Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета („Службени гласник РС“, бр. 117/13)

Знања

- објасни основне концепте теорије боја, симболичко и психолошко дејство боје и примену *RGB*, *CMYK* и *CIELAB* система боја у дизајну;
- објасни употребу стандардних апликативних софтвера за цртање, сликање, моделовање и обраду фотографија;
- објасни елементе и поступке техничке припреме решења за уникатну и серијску производњу према врсти производа;
- разликује врсте и својства текстилних влакана;
- наведе класификацију текстилних производа у односу на начин производње, сировински састав и намену;
- објасни начине преплетаја тканина, плетенина и поступке производње, бојења, штампања и дораде текстила, модних одевних предмета и сценског костима;
- опише планове, елементе и принципе компоновања кадра, као и основне уметничке и креативне концепте у ауторској и промотивној фотографији;
- наведе елементе и правила презентације решења дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима;
- наведе елементе индивидуалног уметничког портфолија и интернет презентације, као и најважније националне и међународне установе, организације, изложбе, пројекте у сектору креативних индустрија, те наградне конкурсе који омогућавају самозапошљавање и напредовање у струци;
- објасни фазе планирања уметничке каријере.

Вештине

- анализира пројекат, задужења и специфичне захтеве клијената, те припрема, самостално или у тиму, нацрт плана рада, план набавке опреме и материјала и документацију у зависности од врсте производа;
- анализира самостално и у тиму, податке, визуелне и аудиовизуелне садржаје потребне за развијање креативног решења дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима;
- скицира предлог решења дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима, према предлогу тима или према сопственој замисли;
- обликује одабрано решење дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима, разрађујући скицу решења;
- користи традиционалне технике за обликовање модних илустрација и решења дизајна тканина, текстилних производа и сценског костима;

Вештине

- креира ауторске илустрације, слике, скулптуре и декоративне елементе од текстила, бирајући материјал и технику;
- користи стандардне апликативне софтвере за обраду фотографија, цртање, сликање, моделовање и обликовање презентација;
- презентује предлоге решења дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима, клијенту и/или тиму;
- креира палете боја и *moodboard* за израду текстилних и модних производа, на основу сопствене идеје и коришћењем *Pantone* дигиталне колекције;
- слика и штампа на уникатним производима од текстила, модним одевним предметима и сценском костиму;
- израђује техничку припрему у складу са одговарајућом технологијом производње тканина, текстилних производа и модних одевних предмета;
- израђује колористичке варијанте одабраног решења и тканине узорке;
- одређује врсте предива, нумерације предива, боје и преплетаје тканина, рапорт и његово уклапање;
- обележава материјале према сировинском саставу, процесу израде и начину одржавања;
- примењује основне технике ткања, веза, кројења и шивења;
- креира промотивне фотографије сопствених и тимских остварења и поставља презентације уметничких пројеката на одабраној интернет платформи;
- обликује индивидуални уметнички портфолио за потребе напредовања у каријери;
- идентификује релевантне прилике за излагање сопствених радова, као и могућности учешћа на наградним конкурсима и пројектима у области модног и индустријског дизајна и дизајна сценског костима;
- критички анализира сопствена решења дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима, те сагледава могућа унапређења у складу са конструктивном критиком;
- примењује стручну терминологију и тумачи пројектну документацију у области визуелних комуникација и дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима, на једном страном језику;
- ефикасно примењује прописане мере безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара за техничара дизајна текстила, одеће и сценског костима.

Способности и ставови

- самостално, одговорно и прецизно обавља поверене послове у складу са стандардима квалитета, професионалним стандардима и регулативом у специјализованој дизајнерској делатности;
- ефикасно планира и организује време и активности, поштујући рокове у тимској реализацији пројеката у области модног и индустријског дизајна и дизајна сценског костима;
- испољава поштовање права других и уважавање културолошких разлика, руководећи се правима и одговорностима које има као припадник заједнице, те испољава осетљивост за специфичности културе, интегритет и достојанство појединаца и група, приликом тимског осмишљавања и реализовања пројеката у области модног и индустријског дизајна и дизајна сценског костима;
- испољава љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима и клијентима, те ефикасно комуницира са целокупним тимом;
- испољава предузимљивост и брзо прилагођавање на промене у самосталном и тимском раду, активно доприносећи раду тима и постизању заједничког циља;
- одговорно примењује законит начин употребе уметничких дела и садржаја са интернета, те предузима одговарајуће мере да заштити ауторска права када објављује сопствене радове;
- испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању задатака на реализацији и презентацији дизајна текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима;
- редовно истражује и вежба ради континуираног усавршавања уметничких вештина, визуелног опажања, естетских критеријума, стваралачког мишљења, те способности компоновања и индивидуалног изражавања разноврсним техникама у дизајну текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима;
- идентификује информације о тржишту релевантне за презентацију својих визуелних решења и пласирање услуга у области модног и индустријског дизајна и дизајна сценског костима, узимајући у обзир принципе предузетништва, иновације у дизајну текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима и захтеве послодаваца;
- ефикасно примењује ИКТ за истраживање и прикупљање података, у реализацији активности и вођењу документације у пројектима дизајна и производње текстила, текстилних производа, модних одевних предмета и сценског костима;

Способности и ставови	<ul style="list-style-type: none"> - успешно управља процесом учења и развојем своје каријере, те активно и одговорно учествује у целоживотном учењу; - испољава стваралачко и критичко мишљење, истрајност и аналитичност у раду, те флексибилност и отвореност у развијању идеја и избору техника у дизајнирању; - увиђа значај употребе и производње материјала од рециклажних сировина у очувању енергије, природних ресурса и заштити животне средине; - испољава позитиван однос према здрављу и заштити животне средине, те је спреман да се на том пољу ангажује.
-----------------------	---

Начин провере остварености исхода учења	<p>Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.</p> <p>Оцењивање је описно и бројчано.</p> <p>Бројчане оцене ученика су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - одличан (5), - врло добар (4), - добар (3), - довољан (2) и - недовољан (1). <p>Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.</p> <p>Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.).</p> <p>Сумативно се оцењује на полугодишту, крају школске године и на уметничкој матури.</p>
---	--

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Квалификације реализатора програма	<p>Одговарајуће образовање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1, подниво 7.2), а изузетно одговарајуће образовање - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2), односно - средње образовање, уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне и уметничке школе

